

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA**

**NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2018 m. birželio 18 d. Nr. *25-221*

Vilnius

Posėdis įvyko – 2018 m. birželio 13 d.

Posėdžio pirmininkas – Martinas Žaltauskas

Posėdžio sekretorė – Reda Beržinskaitė

Dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Socialinio verslo įstatymo projekto aptarimas

NVO Tarybos posėdį pradėjo jos pirmininkas M. Žaltauskas, trumpai pristatydamas posėdžio darbotvarkę ir pagrindinį NVO Tarybos posėdžio svečią T. Lavišių iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos.

1. SVARSTYTA. Socialinio verslo įstatymo projektas.

Posėdžio metu Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos atstovas T. Lavišius pristatė Lietuvos Respublikos socialinio verslo įstatymo projektą (pranešimas pridedamas). Pranešėjas informavo, jog šiuo Įstatymu tikimasi pasiekti du tikslus: 1) paskatinti socialinės ekonomikos sektorių; 2) paskatinti socialinių verslų realų kūrimosi proveržį. Toliau savo pranešime T. Lavišius kalbėjo apie Socialinio verslo įstatymo projekto turinį, pristatė socialinio verslo subjekto sampratą, socialinio poveikio sritis, akcentavo suinteresuotų asmenų įtraukimo į bendradarbiavimą ir sprendimų priėmimą svarbą. Ūkio ministerijos atstovas NVO tarybos nariams taip pat papasakojo apie numatomas lengvatas socialiniams verslams ir jų subjektams, taip pat apie socialinio verslo statuso įgyjimą. T. Lavišius aiškino, jog Įstatymas yra labai svarbus, kadangi jis užtikrintų visą socialinio verslo kūrimosi pagrindą. Jis taip pat teigė, kad Įstatymo projekte yra numatytas pereinamasis periodas įgaunant socialinio verslo statusą, tai padės socialiam verslui plėstis, apsaugos nuo piktnaudžiavimo ir leis atskirti tikrąsias socialinio verslo įmones.

NVO tarybos nariams po pranešimo kilo įvairių minčių ir klausimų, susijusių su minėtu Įstatymu: NVO vaikams konfederacijos direktorė E. Urbonienė iškėlė klausimą, kokia šiuo metu yra įstatymo stadija, ir, ar jis jau yra pateiktas derinti su kitomis institucijomis. Maltos ordino

pagalbos tarnybos atstovas E. Regelskis pastebėjo, kad Socialinio verslo įstatymo projektas yra labai pakitęs lyginant su tuo, kurį pastarąjį kartą teko matyti socialinio verslo įstatymo projekto darbo grupėje. T. Lavišius paaikškino, jog įstatymo projektas šiuo metu yra derinamas su institucijomis ir jo pasikeitimas nuo darbo grupėje matytojo atsirado dėl teisininkų atlikusių redakcijų.

NVO tarybos nariai aktyviai diskutavo klausimais, susijusiais su Įstatymo projekte apibrėžtų galimų socialinio verslo subjektų statusu, tikslinėmis grupėmis, socialinių problemų sąrašu ir jo turiniu. Taip pat diskutuota, kaip socialinis verslas gali paskatinti bendradarbiavimą tarp verslo ir savivaldybių institucijų, kaip bus užtikrinama, kad būtų išvengta įmonių piktnaudžiavimo lengvatomis, atkreiptas dėmesys, kad Įstatymo projekte pamirštama viešųjų paslaugų perdavimo svarba. NVO tarybos nariai taip pat išreiškė baiminimąsi, kad verslo įmonėms Įstatymo projekte keliami reikalavimai, lyginant su kitomis valstybėmis, yra pernelyg aukšti, juos pasiekti gali būti itin sunku ir tai gali atbaidyti socialinius verslus kurtis. Posėdyje taip pat buvo išgirsta abejonė, ar Socialinio verslo įstatymas iš viso yra reikalingas ir būtinas sėkmingai socialinio verslo plėtrai ir kūrimuisi.

Aptarus rūpimus klausimus NVO tarybos nariai pasiteiravo, koks yra galutinis terminas, norint pateikti pastabas dėl Įstatymo projekto. Susitarta, kad NVO tarybos nariai pastabas Ūkio ministerijai pateiks iki birželio 21 d.

NUTARTA. Sudaryti iniciatyvinę darbo grupę, kuri iki birželio 21 d. paruoštų pasiūlymus Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai dėl Socialinio verslo įstatymo projekto.

Posėdžio pirmininkas

Martinus Žaltauskas

Posėdžio sekretorė

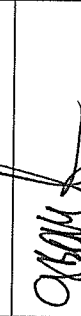

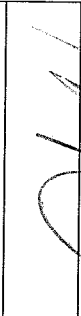

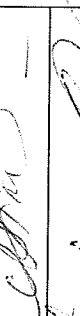

Reda Beržinskaitė

Neeilinis NVO Tarybos posėdis
2018-06-13 15.30 val.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, 306 salė, A. Vivulskio g. 13

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Atstovaujama institucija, organizacija	Parašas
1.	Eitvydas Bingelis	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	
2.	Zita Bružaitė	Lietuvos meno kūrėjų asociacija	
3.	Paulius Gradeckas	Ministro Pirmininko patarėjas	
4.	Dovilė Juodkaitė	Asociacija „Lietuvos neįgalųjų forumas“	
5.	Audronė Kaladžinskienė	Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos	
6.	Reda Kneizevičienė	Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga	
7.	Jadvyga Lisevičiūtė	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija	
8.	Dalia Masaitienė	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija	
9.	Jolita Meškelytė	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija	
10.	Aurelija Olendraitė	Viešoji įstaiga „NVO teisės institutas“	
11.	Tomas Pūtyš	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija	

12.	Edvinas Regelskis	Maltos ordino pagalbos tarnyba	
13.	Birutė Sabatauskaitė	Lietuvos žmogaus teisių centras	
14.	Marija Šaraitė	Visuomeninė organizacija „Baltosios pirštinės“	
15.	Elena Urbonienė	NVO vaikams konfederacija	
16.	Gaja Šavele	Respublikos Prezidento patarėja	
17.	Mantas Zakarka	Lietuvos jaunimo organizacijų taryba	
18.	Roma Žakaitienė	Lietuvos savivaldybių asociacija	
19.	Martinas Žaltauskas	Labdaros ir paramos fondas „Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras“	
20.	Inga Venciulytė	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija	
21.	Justė Abramavičiūtė	Narai valstias švietimo NVO tinklas	
22.	Alauka Romuė	Šekuras ugdomųjų formos	
23.	Vytautas Adomaitis	Versli Lietuva	
24.	Švilė Baisienė	NVO „Mėnulio švietimas“	
25.	Ungė Štrepė	VSI "Versli Lietuva"	
26.	Godā Sovaionīna	VSI Pilsnāy iniciatīvas / Mēnē kooperatīva	
27.	Aunio Samis	NVO AVILYS	
28.			

Socialinio verslo plėtros įstatymo projektas

2018-06-13

EK komunikatas „Socialinio verslo iniciatyva“ (2011)		
<p>Europos Sąjungos socialinėje ekonomikoje dirba daugiau nei <u>11 mln. darbuotojų, arba 6 % visų dirbančiųjų.</u></p>	<p>Socialinis verslas siekia <u>socialinio arba bendrojo visuomenės intereso tikslo.</u></p>	<p>ES socialinę ekonomiką sudaro specifinį statusą turintys subjektai (kooperatyvai, fondai, asociacijos, savidraudos įstaigos) ir tradicinės bendrovės.</p>
OECD „Boosting Social Enterprise Development. Good Practice Compendium“ (2017)		
<p><u>Legal and institutional frameworks bring clarity by defining the nature, mission and activities of social enterprises.</u> By granting to social enterprises recognition and visibility through the creation of framework laws or the implementation of national strategies, they help policy makers to more effectively target their support.</p>	<p>Inaccurate, unclear or <u>excessively narrow legal frameworks can harm social enterprises</u>, by causing confusion or failing to capture the array of entities that may qualify as social enterprises in a given context.</p>	
The EC Group Expert Group on Social Entrepreneurship (GESES) report (2016)		
<p>The social economy and social enterprises contribute to achieving the EU's objectives of smart, sustainable and inclusive growth, and are key actors in the provision of <u>services of general interest</u>.*</p>	<p>*<u>Services of general interest cover a wide range of activities</u> that have a strong impact on the well-being and quality of life of a society at large. They range from basic infrastructure (energy and water supply, transportation, waste management) to key sectors such as health, education, care, and social services.</p>	

LRV programos įgyvendinimo veiksmas					
1.1.5. Darbas. Socialinio verslo plėtra					
1.1.5.1. Socialinio verslo įstatymo iniciavimas ir priėmimas, siekiant apibrėžti socialinio verslo kriterijus, formas ir paramos gavimo būdus					
<p>Įstatymo paskirtis – įstatymas nustato socialinio verslo subjektų sampratą, socialinio verslo subjektų statuso suteikimo ir netekimo tvarką, socialinio verslo subjektams taikomas valstybės paramos formas ir teigiamo socialinio poveikio matavimo principus.</p> <p>Šiuo įstatymu skatinama socialinio verslo, kaip galimybės versliais būdais spręsti visuomenės socialines problemas, plėtra.</p>					
Rodikliai	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
<i>Įsteigtų socialinių verslų skaičius, kaupiamieji vnt.</i>	30	60	90	120	150

Socialinio verslo (SV) subjekto statusas

- Labai maža arba maža įmonė - bet kokios teisinės formos juridiniai asmenys;
- Asmenų integracija arba kita įst. nurodyta veikla;
- 50 proc. pajamų iš ekonominės veiklos;
- 80 proc. pelno skirti soc. poveikiui (įst. nurodytose srityse).
- Suinteresuotų asmenų įtraukimas į (procesų) valdymą.
- Būtinai socialinio poveikio matavimas.

Socialinio poveikio sritys	
Asmenų integracija	Kitos sritys
<ul style="list-style-type: none"> • neįgaliųjų; • vienišų vaikų auginančių asmenų; • priešpensinio amžiaus žmonių; • pensininkų; • iš įkalinimo įstaigų grįžusių asmenų; • priklausomybės ligomis sergančių asmenų; • profesinės kvalifikacijos neturinčių asmenų; • bedarbių; • nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunų asmenų; • tautinių mažumų atstovų; • pabėgėlių; • prievartą patyrusių asmenų. 	<ul style="list-style-type: none"> • neigiamo poveikio aplinkai mažinimas, efektyvesnis gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas, pasaulio klimato kaitos ir jos padarinių švelninimas; • biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga, gyvūnų globa; • kultūrinės veiklos ir visuomenės kūrybingumo skatinimas, kultūros paslaugų prieinamumo, ypač kaimo vietovėse, plėtojimas; • ligų ir priklausomybių prevencija, pacientų telkimas ir jų teisių gynimas bei tarpusavio pagalbos stiprinimas; • sveikatos apsauga, socialinis turizmas, visuomenės sveikatinimas; • žmogaus teisių ir lygių galimybių gynimas ir užtikrinimas; • pilietiškumo, patriotiškumo ugdymas, emigracijos mažinimas, visuomenės švietimas ir informavimas valstybės gynybos klausimais; • socialinių paslaugų, nustatytų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintame Socialinių paslaugų kataloge, teikimas.
Lengvatos - <i>neterminuotos</i>	

Suinteresuotų asmenų įtraukimas į (procesų) valdymą
<ul style="list-style-type: none"> - Skaidrus sprendimų priėmimas įtraukiant suinteresuotuosius asmenis/tikslines grupes - Viešos ataskaitos, grįžtamasis ryšys iš bendruomenių

Socialinio verslo plėtros įstatymo projektas. Numatomos lengvatos SV subjektams:	Lengvatos pagrindimas	Situacija kitose ES šalyse
Lengvatinis pelno mokesčio tarifas (0 proc., neterminuotai).	80 proc. gaunamo pelno SV subjektas privalės skirti socialinio poveikio siekimui. SV subjektas, sukurdamas išmatuojamą teigiamą socialinį poveikį ir teikdamas, pvz. socialines paslaugas efektyviau (tačiau neapsiribodamas vien šių paslaugų teikimu), sutaupys dalį valstybės ir savivaldybių lėšų, išleidžiamų šių paslaugų teikimui.	Italijoje taikoma pelno mokesčio lengvata taikoma socialiniams kooperatyvams, teikiantiems socialines, sveikatos bei švietimo paslaugas. Lenkijoje taikoma pelno mokesčio lengvata tam tikriems socialiniams kooperatyvams. Latvijoje, pagal naująjį (2017 m.) Socialinio verslo įstatymą – SV subjektai atleidžiami nuo pelno mokesčio (įstatyme nurodytoms veikloms).
Teisė gauti valstybės ir savivaldybių turtą panaudos pagrindu.	Daugelyje Lietuvos savivaldybių (išskyrus didžiuosius miestus), savivaldybės disponuoja dideliu kiekiu nenaudojamų patalpų, kurių suteikimas panaudos pagrindu naudotis SV subjektams atneštų naudą teik savivaldybėms, tiek SV plėtrai.	Latvijoje, pagal naująjį (2017 m.) Socialinio verslo įstatymą – viešieji juridiniai asmenys turi teisę suteikti SV subjektams teisę naudotis jų turtu neatlygintinai.

Socialinio verslo plėtros įstatymo projektas. Numatomos lengvatos SV subjektams:	Lengvatos pagrindimas	Situacija kitose ES šalyse
Lengvatos, nustatytos Viešųjų pirkimų įstatyme.	Siekiant suteikti SV subjektams daugiau konkurencingumo ir paskatinti savivaldybes kelti viešųjų paslaugų kokybę bei mažinti kaštus, SV subjektams reikalingos papildomos lengvatos, susijusios su dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose.	Rezervuotų kontraktų ir kitomis VP lengvatomis naudojasi SV subjektai Italijoje, Lenkijoje, Airijoje, Prancūzijoje, <i>de facto</i> (NVO organizacijos bei socialinės įmonės) ir Lietuvoje.
Lengvatos, nustatytos Nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme – teisė savivaldybėms atleisti SV subjektus nuo NT mokesčio.	Siekiant paskatinti SV kurtis regionuose, reikalingos papildomos lengvatos, leidžiančios SV subjektams sumažinti veiklos kaštus.	Latvijoje, pagal naująjį (2017 m.) Socialinio verslo įstatymą – savivaldybės turi teisę SV subjektus atleisti nuo NT mokesčio.

Socialinio verslo veiklos schema

9

Socialinio poveikio matavimas

Socialinio verslo subjektas privalo identifikuoti :

- socialinę problemą, kuriai socialinio verslo subjektas ketina daryti teigiamą socialinį poveikį. Apibrėžiant socialinę problemą turi būti pagrindžiamas jos aktualumas, vadovaujantis statistiniais duomenimis, moksliniais tyrimais ar kita informacija;
- asmenų grupę, kurią paveiks siekiamas socialinės problemos sprendimas ir teigiamas socialinis poveikis;
- būdus, kuriais bus siekiama identifikuotos socialinės problemos sprendimo;
- siekiamo veiklos ir teigiamo socialinio poveikio rezultatų matavimo kriterijus ir siekiamas reikšmes.

Privalomas realaus socialinio poveikio matavimas

10